

SPRÁVA HLAVNÉHO KONTROLÓRA MESTA DUDINCE

KONTROLA STAVU POHĽADÁVOK

Cieľ kontroly: overiť stav pohľadávok mesta, overiť úroveň ochrany majetku v zmysle včasného uplatnenia práv

Kontrolovaný subjekt: Mesto Dudince

Kontrolované obdobie: podľa stavu pohľadávok k 31.12.2018

Kontrola bola vykonaná v súlade s plánom kontrolnej činnosti na I. polrok 2019

Pohľadávky mesta môžeme členiť na daňové a nedaňové pohľadávky. Uvedené členenie pohľadávok má význam predovšetkým z pohľadu ich správy, lehôt premlčania ako aj z pohľadu prípadného uplatnenia pohľadávky. Kontrolou boli preverené daňové ako aj nedaňové pohľadávky mesta a to k stavu podľa **31.12.2018**.

Jedna zo základných povinností mesta v oblasti správy pohľadávok je upravená v § 7 ods. 2 písm. c) zákona č. 138/1991 o majetku obcí v zmysle ktorého sú orgány obce a organizácie povinné majetok obce zveľaďovať, chrániť a zhodnocovať a sú povinné okrem iného aj **používať všetky právne prostriedky na ochranu majetku, vrátane včasného uplatňovania svojich práv alebo oprávnených záujmov pred príslušnými orgánmi**. Mesto je teda povinné zabezpečiť vymáhanie pohľadávok tak, aby nedochádzalo k ich premlčaniu prípadne preklúzie práv.

I. Daňové pohľadávky

Pod daňové pohľadávky z účtovného hľadiska, patria pohľadávky vedené na účte **319** (pohľadávky z daňových príjmov obcí a vyšších územných celkov).

V rámci daňových pohľadávok však uvádzam aj pohľadávky z poplatku za komunálny odpad a drobný stavebný odpad, ktoré sú síce z pohľadu účtovníctva vedené na účte **318** (pohľadávky z nedaňových príjmov obcí a vyšších územných celkov a rozpočtových organizácií zriadených obcou a vyšším územným celkom), avšak z pohľadu možností vymáhania (špecifickosť daňového exekučného konania oproti možnosti súdnej exekúcie pri nedaňových pohľadávkach) či lehôt premlčania a preklúzie sa riadia rovnakým režimom ako ostatné miestne dane, čo vyplýva z § 2 písm. b) zákona č. 563/2009 o správe daní.¹

Stav daňových pohľadávok k **31.12.2018 podľa údajov z programu modulu daní dcom.**

Daň z nehnuteľnosti	7 213,86
Daň za psa	318,63
Poplatok za komunálny odpad a dso	5 645,74
Daň za ubytovanie	27 338,60
SPOLU	40 516,83

¹ § 2 písm. b) zákona č. 563/2009 o správe daní: Na účely tohto zákona sa rozumie b) daňou daň podľa osobitných predpisov vrátane úroku z omeškania, úroku a pokuty podľa tohto zákona alebo osobitných predpisov, miestny poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady podľa osobitného predpisu a miestny poplatok za rozvoj podľa osobitného predpisu,

Pri kontrole bolo zistené, že v predložených zoznamoch daňových nedoplatkov sa mylne nachádzali nedoplatky, ktoré boli uhradené. Vyššie uvedená tabuľka vychádza z údajov po odstránení týchto chybných údajov. Uvedené rozdiely sa týkali dane z nehnuteľností, dane za psa a poplatku za komunálny odpad a drobný stavebný odpad.

Odporúčam zosúladiť opravené stavy aj so stavom v účtovníctve (účet 319 a analytický účet 318002 kde sa účtuje poplatok za komunálny odpad a dso), nakoľko **v účtovníctve sa vykazuje výška nedoplatkov o 1 878,56 € vyššia ako je zistená skutočnosť po odstránení chybných záznamov.**

Z prehľadu nedoplatkov vyplýva, že najväčšiu časť nedoplatkov tvorí daň za ubytovanie. Z časového hľadiska, väčšia časť uvedených nedoplatkov na dani za ubytovanie je za obdobie november a december 2018. Staršie nedoplatky sú vo výške 12 190,66 € z toho 9 329,66 € za august až október 2018 a 2 861 € za rok 2017.

V zmysle § 85 ods. 1 zákona o správe daní sa právo na vymáhanie daňového nedoplatku premlčí po šiestich rokoch po skončení kalendárneho roku v ktorom daňový nedoplatok vznikol. Ak však mesto doručí daňovému dlžníkovi výzvu na zaplatenie daňového nedoplatku s náležitosťami podľa § 80 zákona o správe daní, začína plynúť nová premlčacia lehota.

Avšak ak by aj bol daňový nedoplatok premlčaný mesto je povinné prihladiť na premlčanie, len ak daňový dlžník vznesie námietku premlčania. A teda ak by dlžník plnil, nepovažovalo by sa to bezdôvodné obohatenie.

Preklúzia práva vymáhať daňový nedoplatok nastáva v zmysle § 85 ods. 4 zákona o správe daní po 20 rokoch po skončení kalendárneho roku, v ktorom daňový nedoplatok vznikol (bez ohľadu plynutia premlčacej doby). V prípade preklúzie nie je možné takýto nedoplatok ďalej vymáhať. Uvedené lehoty sa týkajú daňových nedoplatkov (miestna daň v zmysle zákona č. 582/2004 a poplatok za komunálny odpad a drobný stavebný odpad).

Kontrolou bolo preukázané, že obec neeviduje nedoplatok, ktorý by bol prekludovaný.

Ku kontrole boli predložené aj výzvy na zaplatenie daňových nedoplatkov. Pri starších výzvach bolo zistené, že výzva obsahovala vždy iba aktuálnu výšku nedoplatku pre konkrétny rok a staršie nedoplatky v nich neboli zahrnuté a teda sa v zmysle zákona nemohla začať počítať nová premlčacia doba. **Pri kontrole bolo zistené, že mesto eviduje päť premlčaných nedoplatkov v celkovej výške 112,54 €.** Z toho 26,95 € sa viaže na zosnulú osobu a 41,45 € na osobu ktorá je v konkurze. Mesto má v zmysle § 7 ods. 2 písm. c) zákona č. 138/1991 o majetku obcí povinnosť majetok mesta zveľaďovať, chrániť a zhodnocovať a je povinné okrem iného aj používať všetky právne prostriedky na ochranu majetku, vrátane včasného uplatňovania svojich práv alebo oprávnených záujmov pred príslušnými orgánmi. Mesto túto povinnosť nespĺnilo a nezabezpečilo pohľadávky pred premlčaním napr. poslaním výzvy v zmysle § 80 zákona o správe daní prípadne uplatnením pohľadávky. Z § 7 ods. 2 zákona o majetku obcí vyplýva povinnosť uplatniť pohľadávku pred príslušnými orgánmi a teda aj prihlásiť pohľadávku do dedičského konania ako aj konkurzného konania.

Nové výzvy sú generované v programe dcom a obsahujú všetky daňové nedoplatky dlžníka a nielen nedoplatky za aktuálny rok a teda by sa už nemalo stať, aby mesto poslalo výzvu v zmysle § 80 a daňový nedoplatok by sa aj tak premlčal. Odporúčam preukázateľne doručovať

výzvy na zaplataenie daňových nedoplatkov **minimálne v lehote raz za dva roky** v záujme ochrany majetkových práv obce a predchádzaniu premlčania.

V súvislosti so správou daňových pohľadávok súvisí aj povinnosť mesta v zmysle § 156 zákona o správy daní vyručiť úrok z omeškania². Úrok z omeškania je mesto povinné vyručiť v prípade ak daňový subjekt nezaplatí daň v stanovenej výške a lehote. Na nevyrubovanie úroku z omeškania bolo mesto upozornené v správe o kontrole na úseku miestnych daní zo dňa 15.3.2017. Pri kontrole bolo zistené, že **mesto v roku 2019 pristúpilo k vyrubovaniu úroku z omeškania** o čom boli daňový dlžníci upovedomený zaslaním rozhodnutia o vyrubení úroku z omeškania spolu s výzvou podľa § 80 zákona o správe daní.

Mesto ako správca dane môže daňové nedoplatky vymáhať buď cez inštitút daňového exekučného konania alebo cez súdnu exekúciu. Počas kontrolovaného obdobia mesto pristúpilo k daňovému exekučnému konaniu predovšetkým v prípadoch právnických osôb – nezaplataenie dane z ubytovania.

V záujme zabezpečenia daňového nedoplatku ako aj efektívneho vymáhania má mesto možnosť zriaďiť záložné právo v zmysle § 81 zákona o správe daní. Záložné právo zákon umožňuje zriaďiť aj na zabezpečenie daňovej pohľadávky, ktorá vznikne v budúcnosti, ak je odôvodnená obava, že nesplataená alebo nevyrubená daň nebude uhradená. Odporúčam zväžiť využitie uvedeného inštitútu predovšetkým na zabezpečenie platenia dane z ubytovania a dane z nehnuteľnosti pri právnických osobách, ktoré sú notorickými neplatičmi.

Ďalšou možnosťou akou pôsobiť na efektívny výber miestnych daní je možnosť mesta v zmysle § 52 ods. 2 zákona o správe daní zverejniť zoznam daňových dlžníkov u ktorých výška daňových nedoplatkov presiahla u fyzickej osoby 160 € a u právnickej osoby 1 600 €.

II. Nedaňové pohľadávky

Pod nedaňové pohľadávky sú zaradené pohľadávky vedené na účte **318** (pohľadávky z nedaňových príjmov obcí a vyšších územných celkov a rozpočtových organizácií zriadených obcou a vyšším územným celkom) s výnimkou nedoplatku z poplatku za komunálny odpad a dso, ktorý som uvádzal pri daňových pohľadávkach a pohľadávky na účte **378** (iné pohľadávky).

Na účte 318 má mesto vedené pohľadávky z nájomného (obchodné priestory). Stav k 31.12.2018 je 12 090,34 € z toho však 5 645,77 € sú pohľadávky za komunálny odpad a dso. Pohľadávky z nájomného (obchodné priestory) sú teda vo výške **6 444,57 €**. Pri pohľadávkach z nájomného v obchodných priestoroch nebola identifikovaná žiadna premlčaná pohľadávka. Najstaršie pohľadávky sú z roku 2017 a to vo výške 1 152,81 €, zvyšok tvoria pohľadávky z roku 2018.

Pohľadávky na nájomnom v bytoch sú podľa evidencie oddelenia správy bytov vo výške **7 640,56 €**. Pohľadávky na nájomnom sú účtované na účte 378 (iné pohľadávky). Stav na účte

---

² Výška úroku z omeškania je štvornásobok základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky platnej v deň vzniku daňového nedoplatku, prípadne ak štvornásobok základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky nedosiahne 15 %, pri výpočte úroku z omeškania sa použije ročná úroková sadzba 15 %.

nezodpovedajú stavom podľa evidencií oddeleniu správy nájomných bytov. Odporúčam zosúladiť stav na účte 378 podľa ročného vyúčtovania nájomného.

Mesto eviduje na účte 311 pohľadávky, ktoré prebralo ako právny nástupca zaniknutého bytového podniku mesta Dudince. Zostatok účtu je vo výške 4 163,79 € z toho 849,46 € je pohľadávka zaniknutého bytového podniku voči mestu.

Zhrnutie kontrolných zistení:

- nesúlad výšky daňových nedoplatkov vedených v účtovníctve na účte 319 a 318002 poplatkov za komunálny odpad a drobný stavebný odpad a stavom podľa evidencie nedoplatkov podľa modulu daní d com
- premlčanie časti daňových nedoplatkov a tým porušenie § 7 ods. 2 písm. c) zákona a majetku obcí
- nesúlad stavu na účte 378 (iné pohľadávky) so skutočnosťou

Zhrnutie navrhovaných odporúčaní:

- zosúladiť stav na účte 319 a 318002 so skutočnosťou. Ku dňu vykonania inventarizácie vždy odsúhlasovať stavy podľa evidencie oddelenia správy daní
- minimálne raz za dva roky poslať výzvy na zaplatenie daňového nedoplatku podľa § 80 zákona o správe daní každému daňovému dlžníkovi, obsahom ktorej budú všetky nedoplatky daňového dlžníka
- vo vymedzených prípadoch zvážiť využitie záložného práva
- zverejňovať zoznam daňových dlžníkov
- zosúladiť stav účtu 378 so skutočnosťou podľa ročného vyúčtovania nájomného
- odpísať nevyhnutiteľné pohľadávky v súlade s postupom podľa zásad hospodárenia mesta
- pri nedaňových pohľadávkach z roku 2017, poslať predžalobnú výzvu a v prípade neuhradenia pohľadávky pristúpiť k jej uplatneniu prostredníctvom platobného rozkazu resp. upomínacieho konania

Návrh správy bol doručený na oboznámenie dňa 26.2.2019.

Kontrolovaný subjekt **nepodal námietky** k zisteným nedostatkom, navrhnutým odporúčaniam, k lehote na predloženie písomného zoznamu prijatých opatrení a k lehote na splnenie prijatých opatrení.

Lehota na predloženie písomného zoznamu prijatých opatrení je do 15.3.2019.

Lehota na splnenie opatrení je do 12.4.2019.

V Dudinciach dňa 4.3.2019

.....
Hlavný kontrolór mesta JUDr. Marek Keller